

Iets over de stakingsdagen Mei 1943.
gebeurtenissen uit Suameer.

Bu
II

Ook in Suameer heeft de bevolking, boeren, arbeiders, timmerlieden enz. gestaakt in de Meidagen 1943. Vrijdags begon de staking plotseling, de leverantie van melk aan de fabrieken werd stop gezet. De melkreijders reden wel, op last van de boeren, maar slechts één of twee bussen melk kwamen op de wagen te staan, die meestal door het stakend publiek van den wagen werden verwijderd, waarvan de inhoud soms werd gedistribueerd onder de bevolking voor 10 ct de Liter.

Pas des Maandagsavond begonnen de eerste boeren weer hun melk te leveren, maar ook des Dinsdagmorgens werd door vele boeren nog geen melk geleverd aan de fabrieken, pas des avonds was de leverantie weer algemeen, en de staking opgeheven. Ook de arbeiders, timmerlieden, metselaren enz., hebben aan deze staking deelgenomen.

Van deze staking zijn ook in Suameer een tweetal personen het slachtoffer geworden, of beter gezegd, van de wilde terreur der "Grüne". Des Maandagsnamiddags reed een overvalwagen vanuit Bergum door de Burrt naar Oostermeer. Op de Landsbuurt stond een zekere vrouw Tj. Alma met haar buurvrouw te praten, toen de wagen voorbijreed. Nadat de wagen verdwenen was in de richting van Oostermeer begaf zij zich schuin over straat naar huis, met haar rijwiel aan de hand. Vlak voor haar huis werd zij ernstig gewond in haar been, door mitrailleurkogels, zoodat zij haar eene been tot even onder de knie heeft moeten missen. Haar leven is evenwel behouden. Na vele weken in het ziekenhuis gelegen te hebben heeft zij gezond en wel naar huis kunnen terugkeeren, terwijl zij nu een kunstbeen heeft. Zij heeft volledige vergoeding gekregen uit het Nationaal Steunfonds.

Naar ons ter oore kwam, was de overvalwagen halverwege Oostermeer blijven staan, want de heeren hadden het gemunt op een voorbijganger, die met zijn fiets in de benn vluchtte uit vrees voor de wreedaards. Maar in plaats van dezen voorbijganger te raken, troffen zij de vrouw van Tjipke Alma.

Des Dinsdagmorgens reed de overvalwagen van Garijp over de Heide naar Suameer. Onderweg kwamen zij een arbeider van Freerk Wijma tegen met een melkbus voor op de fiets. Gevraagd, van wie hij die melk had en wat hij er mede wilde doen, vernamen zij dat ze van Wijma was. Toen zijn zij rechtstreeks naar Wijma gereden, die juist een tien minuten thuis was. Het huis werd van drie zijden afgezet, en Wijma gesommeerd met hen te gaan op den wagen. Dit heeft hij geweigerd. Hij wilde niet mee. Toen vroegen zij, hoeveel kinderen hij had, en maakte een der soldaten zijn mitrailleur gereed. De vrouw vloog op hem af, en smeekte hem haar man niet neer te schieten. Maar zij werd ruwweg afgestooten, ook zijn vader, die er bij stond. En toen hebben zij Wijma zonder vorm van proces neergeschoten, hem geraakt in zijn hoofd. Getroffen door drie kogels stortte de man neer, schijnbaar dood. Zijn vader ~~wilde een mes oprapen~~ wilde een mes oprapen, dat uit de zak van Wijma was gevallen, maar mocht dit niet doen, anders zouden zij ook hem neerknallen. Toen heeft hij ongeveer deze woorden tot de onverlaten gesproken: Mijn zoon juicht nu voor GODS troon, maar GOD zal deze schanddaad van u zoeken, als de rechtvaardige Rechter.

Wijma werd op een melkwagen van Okke Jansma gelegd met een zak over hem heen. En zoo reed men naar Jouke Algra om daar zijn arbeider te zoeken, die was aangebracht als degene, die de arbeiders tot staken had aangezet. Maar men vond hem niet. Intusschen bewoog Wijma zich, en bleek, dat hij nog leefde. Toen is hij neergelegd in een leegstaand huis van de Marechaussee, waar hij des avonds te kwart voor zes overleed, zonder bij kennis gekomen te zijn. Hij was des morgens tien minuten voor tien neergeschoten.

Des Donderdagmorgens om 7 uur is hij in alle stilte begraven.

Op Vrijdagmorgen 1 Junix heeft de bevolking van Suameer bij gelegenheid v.h. bevrijdingsfeest een krans gelegd op zijn graf, als huldeblijk voor hem, die stierf als een dapper soldaat, voor vrijheid en recht. -----

M. W. J.